

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นเศรษฐกิจแบบผสม มีรายได้หลักจากอุตสาหกรรม การส่งออกสินค้าและบริการ การท่องเที่ยว การบริการ เกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ด้านพืชพรรณธัญญาหารตลอดปี จึงได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก และเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลกเป็นอันดับที่ 5 จากตารางที่ 1.1 จะเห็นว่าสินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ สินค้าอุตสาหกรรม สินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร และสินค้าอื่น ๆ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนทุกรายการ ยกเว้นปี 2552 ที่การส่งออกส่วนใหญ่มีอัตราการขยายตัวลดลง สำหรับสินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตรส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้าว ยางพารา ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง อาหาร และน้ำตาล ตามลำดับ

ตารางที่ 1.1 การส่งออกสินค้าสำคัญของไทย

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	อัตราการขยายตัว	ปี 2550	อัตราการขยายตัว	ปี 2551	อัตราการขยายตัว	ปี 2552	อัตราการขยายตัว
	มูลค่า	มูลค่า	(%)	มูลค่า	(%)	มูลค่า	(%)	มูลค่า	(%)
1. สินค้าเกษตร/ อุตสาหกรรมเกษตร	16,028	19,400	21.04	22,569	16.34	29,366	30.12	25,322	-13.77
1.1 ข้าว	2,329	2,583	10.91	3,467	34.24	6,204	78.92	5,046	-18.66
1.2 ยางพารา	3,710	5,397	45.46	5,640	4.51	6,792	20.42	4,306	-36.60
1.3 ผลิตภัณฑ์มัน สำปะหลัง	850	1,141	34.30	1,404	23.08	1,456	3.64	1,520	4.39
1.4 อาหาร	8,432	9,537	13.10	10,792	13.16	13,465	24.76	12,647	-6.07
2. สินค้าอุตสาหกรรม สำคัญ	77,431	88,226	13.94	105,330	19.39	117,981	12.01	102,799	-12.87
2.1 เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	22,814	26,902	17.92	30,898	14.85	31,102	0.66	27,026	-13.11
2.2 เครื่องใช้ไฟฟ้า	13,505	14,697	8.82	16,987	15.58	18,032	6.15	15,538	-13.83
2.3 ยานยนต์ อุปกรณ์ ส่วนประกอบ	11,110	12,202	20.70	16,164	32.47	19,601	21.26	14,163	-27.74
2.4 เม็ดและผลิตภัณฑ์ พลาสติก	5,973	6,382	6.85	7,514	17.73	8,212	9.29	6,752	-17.79
3. สินค้าอื่นๆ	17,478	22,095	26.41	25,967	17.52	30,428	17.18	24,305	-20.12
มูลค่าส่งออกรวม	110,938	129,720	16.93	153,865	18.61	177,775	15.54	152,426	-14.26

ที่มา : กรมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ (2554)

ถึงแม้ประเทศไทยจะเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลกเป็นอันดับที่ 5 และตัวเลขการส่งออกสินค้าเกษตรภาคการเกษตรในปี 2552 จะมีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพียงร้อยละ 8.90 ของ GDP ทั้งประเทศ (ตารางที่ 1.2) แต่มีแรงงานในภาคเกษตรนี้ถึงร้อยละ 38.20 แสดงถึงอาชีพหลักของคนไทยคือเกษตรกร จำนวนประมาณ 24.266 ล้านคน (สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554)

ตารางที่ 1.2 โครงสร้างของเศรษฐกิจประเทศไทย ปี 2552

ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนทางเศรษฐกิจต่อ GDP (%)	สัดส่วนแรงงาน (%)
ภาคการเกษตร	8.9	38.2
ภาคการผลิต	39.0	14.0
การค้าส่งและค้าปลีก	13.7	15.7
การก่อสร้างและการทำเหมืองแร่	4.5	6.1
ภาคบริการอื่นๆ *	37.2	31.3

* บริการอื่นๆ รวมถึงภาคการเงินการศึกษาโรงแรมและภัตตาคาร เป็นต้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2554)

ตารางที่ 1.3 รายได้ประชาชาติตามราคาประจำปี จำแนกตามประเภทของรายได้ พ.ศ.2548 - 2552 หน่วย:ล้านบาท

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	อัตรา	ปี 2550	อัตรา	ปี 2551p*	อัตรา	ปี 2552p	อัตรา
	(2005)	(2006)	การขยายตัว (%)	(2007)	การขยายตัว (%)	(2008)	การขยายตัว (%)	(2009)	การขยายตัว (%)
1.ค่าตอบแทนแรงงานของลูกจ้าง	2,072,848	2,259,116	8.99	2,449,250	8.42	2,606,362	6.41	2,662,311	2.15
2.รายได้จากการเกษตรและการประกอบกิจการที่ไม่ใช่นิติบุคคลอื่นๆ	1,981,136	2,078,729	4.93	2,313,606	11.30	2,598,155	12.30	2,409,062	-7.28
- รายได้ของเกษตรกร	519,320	589,524	13.52	634,911	7.70	731,602	15.23	717,724	-1.90
- รายได้ส่วนบุคคลอื่นๆ	1,461,816	1,489,205	1.87	1,678,695	12.72	1,866,553	11.19	1,691,338	-9.39
3.รายได้เฉลี่ยต่อหัวของทั้งประเทศ	108,956	119,715	9.87	129,159	7.89	136,511	5.69	135,281	-0.90
4.รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดพะเยา	37,579	40,479	7.72	44,050	8.82	47,886	8.71	48,666	1.63

ที่มา:สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: *p หมายถึง preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

จากตารางที่ 1.3 จะเห็นว่ารายได้ของเกษตรกรมีอัตราการขยายตัวที่ลดลง โดยเฉพาะในปี 2552 อัตราการขยายตัวติดลบ ซึ่งหมายถึงรายได้ของเกษตรกรลดลง และหากเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสินค้าเกษตรส่งออก ในตารางที่ 1.1 จะเห็นว่าอัตราการขยายตัวของรายได้เกษตรกรต่ำกว่าอัตราการขยายตัวสินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตรส่งออก จากปัญหารายได้ของเกษตรกรที่ต่ำกว่าค่าตอบแทนแรงงาน ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีพของเกษตรกร ทำให้เกษตรกร

รวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และสร้างอำนาจต่อรองกับบุคคลภายนอก จำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคนร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547 ตารางที่ 1.4 จะเห็นว่าจำนวนกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี

ตารางที่ 1.4 จำนวนกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกของประเทศไทย ในปี 2549-2552

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	ปี 2549		ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
	จำนวน กลุ่ม เกษตรกร	จำนวน สมาชิก	จำนวน กลุ่ม เกษตรกร	จำนวน สมาชิก	จำนวน กลุ่ม เกษตรกร	จำนวน สมาชิก	จำนวน กลุ่ม เกษตรกร	จำนวน สมาชิก
ทำนา	1,990	360,856	1838	347,257	1,882	360,514	2,307	391,858
ทำไร่	536	95,218	537	91,835	521	86,746	635	98,167
ทำสวน	634	98,288	661	102,193	670	102,719	789	116,639
ประมง	30	2,598	28	2,683	28	2,440	46	3,872
เลี้ยงสัตว์	343	32,371	596	48,422	634	52,993	743	65,368
กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ	27	2,987	30	3,484	54	6,453	41	3,770
รวมทั้งประเทศ	3,678	599,318	3,690	595,874	3,789	611,865	4,561	679,674

ที่มา : กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2552)

กลุ่มเกษตรกรดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตร ธุรกิจหลัก ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจการรับฝากเงิน และธุรกิจการบริการและส่งเสริมการเกษตร จากข้อมูลการสอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปริมาณธุรกิจรวมของกลุ่มเกษตรกร ในปี 2545 จำนวน 1,664,341,602.69 บาท และปี 2546 จำนวน 2,413,763,826.17 บาท มีอัตราเพิ่มร้อยละ 45.02 ธุรกิจที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 67.53 ธุรกิจการรับฝากเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.08 ธุรกิจการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.31 ธุรกิจรวบรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 167.86 ส่วนธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายลดลงร้อยละ 3.49 ซึ่งในการดำเนินธุรกิจดังกล่าว กลุ่มเกษตรกรยังขาดการสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ จึงทำให้ไม่สามารถให้บริการสมาชิกอย่างทั่วถึงได้ กลุ่มเกษตรกรหลายกลุ่มได้เรียกร้องที่ขอรับการสนับสนุนเงินทุนเช่นเดียวกับสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้ทำโครงการขึ้นเพื่อเป็นเงินทุนในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรยกระดับการพัฒนาธุรกิจให้สูงขึ้นและสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ และยกระดับรายได้ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร จึงเป็นโครงการที่คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร นำเสนอคณะรัฐมนตรีและมีมติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2549 อนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 300 ล้านบาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนภายในวันที่ 30 ตุลาคม 2553 เพื่อนำไปดำเนินการให้

กลุ่มเกษตรกรกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี และให้สมาชิกกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 6 ต่อปี โดยมีเป้าหมายให้การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน 1,000 กลุ่ม โดยคัดเลือกจากกลุ่มที่ได้มาตรฐาน จำนวน 1,179 กลุ่ม (ใช้ข้อมูลปี 2547) และกลุ่มที่ได้มาตรฐาน ในปี 2548-2553 ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 ถึง ตุลาคม 2553 รวม 5 ปี โดยใช้งบประมาณเป็นเงินกู้ยืมปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 300 ล้านบาท ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการคือ กลุ่มเกษตรกรจำนวน 1,000 กลุ่ม สามารถมีเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินธุรกิจได้อย่างกว้างขวางรวดเร็ว และจัดหาวัสดุอุปกรณ์การผลิตมาบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก สมาชิกมีเงินทุนเพียงพอในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการแปรรูปสินค้าเกษตรและมีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอแก่การดำรงชีพ

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมด 6,353 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น 485,870 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2554) ปัจจุบันอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของจังหวัดพะเยาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีประมาณ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 48,666 บาท (ตารางที่ 1.3) ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรประมาณ 973,061 ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพด กระเทียม จิง ลำไย และลิ้นจี่ โดยมีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรประมาณ 2,275,215 ล้านบาทต่อปี

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา มีกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบ ในปี 2552 จำนวน 124 กลุ่มจำนวนสมาชิก 15,096 คน แยกเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ดำเนินธุรกิจ จำนวน 106 กลุ่มสมาชิก 12,997 คน เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจ จำนวน 15 กลุ่ม สมาชิก 1,346 คน และกลุ่มเกษตรกรที่หยุดดำเนินธุรกิจ จำนวน 3 กลุ่ม สมาชิก 753 คน ตามตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 จำนวนกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดพะเยา ปี 2552

ที่	สถานภาพ	ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (คน)
1	ดำเนินธุรกิจ	กลุ่มเกษตรกรทำนา	36	6,411
		กลุ่มเกษตรกรทำไร่	35	3,301
		กลุ่มเกษตรกรทำสวน	32	3,138
		กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	3	147
2	ไม่ได้ดำเนินธุรกิจ		15	1,346
3	หยุดดำเนินธุรกิจ		3	753
รวม			124	15,096

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดพะเยา (2552)

ในระหว่างปีงบประมาณ 2548 – 2552 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา ได้ดำเนินการตามโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร สามารถจัดสรรเงินกู้ยืมแก่กลุ่มเกษตรกรได้ 3 รอบปีงบประมาณ มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 58 แห่ง วงเงินกู้ยืมทั้งสิ้น 26,890,000.- บาท มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 3,904 คน ตามตารางที่ 1.6

ตารางที่ 1.6 ผลการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา ระหว่างปี พ.ศ.2550 - 2552 หน่วย: ล้านบาท

ที่	วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน	ปี 2552		ปี 2551		ปี 2550	
		แห่ง	จำนวนเงิน	แห่ง	จำนวนเงิน	แห่ง	จำนวนเงิน
1	ให้สินเชื่อแก่สมาชิก	36	8,880,000	43	9,730,000	8	2,270,000
2	รวบรวมผลผลิต	2	600,000	1	300,000	2	450,000
3	จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	2	550,000	2	200,000	13	3,310,000
4	แปรรูปผลผลิต (ปลายข้าว)	2	400,000	1	100,000	1	100,000
รวมทั้งสิ้น		42	10,430,000	47	10,330,000	24	6,130,000

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา (2552)

โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถมีเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินธุรกิจได้อย่างกว้างขวางรวดเร็ว และจัดหาวัสดุอุปกรณ์การผลิตมาบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีเงินทุนเพียงพอในการประกอบอาชีพการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และมีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอแก่การดำรงชีพ มีระยะเวลาโครงการระหว่างปี 2548-2552 ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาถึงการประเมินทางด้านสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยศึกษาถึงพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของโครงการและการวัดระดับความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร ขยายระยะเวลาโครงการดังกล่าว และเพื่อหาแนวทางแก้ไขและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานในภาพรวมของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรของจังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดพะเยา
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับตามวัตถุประสงค์ของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรของจังหวัดพะเยา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรของจังหวัดพะเยา
5. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรของจังหวัดพะเยา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในภาพรวมของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร พฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการฯ ผลสัมฤทธิ์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับและความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการฯ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาพิจารณาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร ขยายระยะเวลาโครงการดังกล่าว เพื่อหาแนวทางแก้ไขและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้จะประเมินโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการในจังหวัดพะเยา ซึ่งมีจำนวน 18 แห่ง โดยประเมินใน 2 ลักษณะ คือประเมินจากผลสัมฤทธิ์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และประเมินจากความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในด้านนโยบายและด้านการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการ และศึกษาพฤติกรรมในการเข้าร่วมโครงการฯ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ตลอดจนสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร รวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม- เมษายน 2554

1.5 นิยามศัพท์

กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หมายถึง กองทุนหนึ่งในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือ หรือส่งเสริมเกษตรกรในการผลิต การพยุราคาและการจำหน่าย ผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้นและผลิตภัณฑ์อาหาร ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน สงเคราะห์ เกษตรกร และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามพระราชบัญญัติกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517

กลุ่มเกษตรกร หมายถึง บุคคลผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภทเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ประมง อื่นๆ จำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ในเขตจังหวัดพะเยา

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร หมายถึง สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญ เป็นกรรมการดำเนินการคณะหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนและไม่เกินสิบห้าคน ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นดำรงตำแหน่งประธานกรรมการคนหนึ่ง รองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน เลขานุการคนหนึ่ง และ/หรือเหรัญญิกคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ เป็นผู้ดำเนินการทั้งปวงของกลุ่มเกษตรกร โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้บังเกิดผลดีแก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นตัวแทนของกลุ่มเกษตรกรในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

ที่ประชุมใหญ่ หมายถึง การประชุมของสมาชิกประจำปี เป็นอำนาจสูงสุดของกลุ่มเกษตรกร พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือกำหนดนโยบายการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ตลอดจนวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเกษตรกร

ธุรกิจสินเชื่อ หมายถึง การให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกจัดหาเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง การจัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภค บริโภค ที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต หมายถึง การรวบรวมผลผลิตการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิก มาจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย

ธุรกิจแปรรูปผลผลิต หมายถึง การซื้อผลิตผลและผลิตภัณฑ์จากสมาชิกหรือบุคคลอื่นมาจัดการหรือแปรรูปออกขายเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

สมาชิกกลุ่มเกษตรกร หมายถึง บุคคลที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร โดยการลงมติผ่านที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมหน่วยเกษตรกรกรรม และให้ความร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกร โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ตลอดจนมติของที่ประชุม

นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หมายถึง ผู้อนุมัติการจัดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ควบคุมตรวจตราและแนะนำให้กลุ่มเกษตรกรปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ รวมทั้งการสั่งการหรือดำเนินการอื่นใดที่เห็นสมควร

เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม หมายถึง ผู้ควบคุม ดูแล แนะนำ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรให้ปฏิบัติอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ตลอดจนให้ความรู้ด้านวิชาการแก่กลุ่มเกษตรกรในด้านต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved